

Panevėžio regiono 2007-2013 m. plėtros plano įgyvendinimo 2007–2010 metais apžvalga

Panevėžio regionas 2020 m. siekia tapti pažangiu ir moderniu europietišku regionu, kuriančiu žiniomis pagrįstą konkurencingą ir dinamiškai besivystančią ekonomiką bei modernų žemės ūkį, skatinančiu žmogų nuolat tobulėti, užtikrinančiu jam saugią ir sveiką aplinką, kurioje gera gyventi ir dirbti.

Siekiant šios vizijos, patvirtintas ir įgyvendinamas Panevėžio regiono 2007–2013 m. plėtros planas. 2007–2010 metų laikotarpiu, įgyvendinant Panevėžio regiono plėtros planą ir vykdant 586 plane numatytas priemones, aktualias Panevėžio regiono plėtrai, jau panaudota 754 mln. litų.

Įgyvendinant Panevėžio regiono 2007–2013 m. plėtros plano 1 prioriteto „Moderni ir išsilavinusi visuomenė“ tikslus, siekiama, kad Panevėžio regionas taptų moderniu, efektyviai valdomu regionu, kuriame gyventų išsilavinusi ir darbo rinkoje konkurencinga visuomenė. Šiems tikslams pasiekti, plane 2007–2010 m. laikotarpiui yra numatyta 211 priemonių, iš jų buvo vykdomos 144. Vykdamas šio prioriteto priemones, 2007–2010 metais buvo rekonstruotos 34 regiono mokymo ir ugdymo įstaigos: gimnazijos, mokyklos, lopšeliai-darželiai, darželiai, mokymo centrai. Pasvalio rajono savivaldybėje 4 ikimokyklinio ugdymo įstaigos buvo pritaikytos specialiųjų poreikių ir su negalia vaikams. Be to, siekiant gerinti ne tik mokymo įstaigų infrastruktūrą, bet kartu ir mokymosi prieinamumą bei kokybę, buvo atnaujinta 38 švietimo įstaigų materialinė bazė, įsteigti ar modernizuoti specializuoti mokomieji kabinetai, atnaujinta įranga, diegiamos informacinės technologijos mokyklose, atnaujintos bibliotekos, pertvarkomas mokyklų tinklas, sprendžiamos mokinių vežimo į mokyklas problemos (dabar rajonuose gyvenantys mokiniai į didžiąją dalį mokymo įstaigų vežami mokykliniais autobusais), Kupiškio rajono savivaldybėje buvo įsteigtas pedagogų švietimo skyrius. Didžioji dalis mokymo bei ugdymo įstaigų buvo modernizuojama Europos Sąjungos fondų, valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšomis. Skatinant verslo ir mokslo įstaigas plėtoti jų tarpusavio bendradarbiavimą bei rengti aukštesnės kvalifikacijos specialistus, įkurtas Panevėžio mokslo ir technologijų parkas, Kauno Technologijos Universiteto Panevėžio institute buvo įrengtos dvi naujos Transporto ir Robotų laboratorijos, įsigyta dalis reikalingos įrangos regioninės aplinkos taršos tyrimų laboratorijos steigimui, parengtas projektas plonų sluoksnių laboratorijos renovacijai ir plėtrai, įrengtos socialinių tyrimų laboratorijos patalpos bei parengti du nauji studijų moduliai bei Robotikos studijų programa. Investicijos buvo skiriamos ir Panevėžio regiono įmonių mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektų techninių galimybių studijų parengimui bei jų įgyvendinimui ir iki 2010 m. pabaigos šioms priemonėms įgyvendinti buvo išmokėta 0,5 mln. Lt Europos Sąjungos fondų lėšų. Bendrai, gerinant švietimo ir mokymo paslaugų kokybę bei prieinamumą Panevėžio regione, buvo panaudota 68 mln. Lt.

Siekiant, kad Panevėžio regiono švietimo sistema geriau prisitaikytų prie darbo rinkos poreikių ir būtų rengiami aukštos kvalifikacijos, imlūs naujovėms ir kūrybingi darbuotojai, buvo organizuojami mokymai suaugusiųjų bei anglų kalbos mokytojų profesijai įgyti bei, užtvirtinant įgytas žinias, buvo vykdomi suaugusiųjų mokymai. Biržų ir Pasvalio rajonų savivaldybėse buvo įrengta 18 profesinio informavimo, konsultavimo ir orientavimo taškų, Pasvalyje įkurtas suaugusiųjų mokymo centras. Bibliotekose ir jų filialuose, esančiuose rajoninėse savivaldybėse, per paskutinius trejus metus buvo įrengta apie 100 viešosios interneto prieigos vietų, kuriuose regiono gyventojai mokėsi kompiuterinio raštingumo, galėjo pasinaudoti savivaldybių teikiamomis elektroninėmis paslaugomis, mokytis nuotoliniu būdu, aktyviau dalyvauti savivaldos procesuose elektroninėje erdvėje. Panevėžio regiono savivaldybės, siekdamos didinti viešojo administravimo efektyvumą ir suteikti kokybiškesnes paslaugas gyventojams, pasinaudodamos Europos Sąjungos Socialinio fondo parama, suorganizavo mokymus, skirtus jų kvalifikacijos tobulinimui, beveik 600 savivaldybių, pavaldžių įstaigų darbuotojų bei tarybų narių. Regiono savivaldybių administracijos, įgyvendindamos bendrus projektus su užsienio partneriais, mokėsi iš jų, ieškojo bendrų aktualių problemų sprendimų būdų, pristatė savo patirtį ir veiklą. Gerinant žmogiškųjų išteklių atitikimą darbo rinkos poreikiams ir valdymo kokybę Panevėžio regione buvo panaudota 17 mln. Lt.

Įgyvendinant Panevėžio regiono 2007–2013 m. plėtros plano 2 prioriteto „Konkurencinga ir didelę pridėtinę vertę kurianti ekonomika“ tikslus, siekiama, kad Panevėžio regiono ekonomika efektyviai išnaudotų turimus konkurencinius pranašumus ir kurtų didelę pridėtinę vertę. Šiems tikslams pasiekti plane yra numatytos 159 priemonės 2007–2010 m. laikotarpiui, iš jų buvo įgyvendinamos 86. Siekiant plėsti paslaugas verslui, Panevėžio regione veikiantys verslo konsultaciniai ir informaciniai centrai bei Panevėžio

prekybos, pramonės ir amatų rūmai plėtė teikiamų paslaugų spektrą, organizavo verslo informacijos sklaidos renginius, įvairius mokymus, teikė konsultacijas verslininkams, leido informacinius leidinius. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas užsienio kapitalui investuoti, Ramygalos mieste buvo įkurtas „plynas laukas“ bei 2010 m. Panevėžyje buvo pradėtas kurti pramoninis parkas. Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmai, siekdami pritraukti užsienio investuotojus, kasmet organizuoja tarptautinę parodą „EXPO Aukštaitija“ bei tarptautinį Aukštaitijos investuotojų forumą, kuriuose dalyvauja atstovai iš keliolikos pasaulio valstybių, tokių, kaip Norvegija, Švedija, Suomija, Danija, Kinija, Baltarusija, Ukraina, Rusija, Vokietija, Lietuva, JAV ir kitos šalys, o Panevėžio miesto savivaldybė surengė du tarptautinius investuotojų forumus 2007 ir 2010 metais Panevėžio miesto raidai aptarti. Verslo aplinkos gerinimui Panevėžio regione buvo panaudota 43 mln. Lt.

Panevėžio regiono įmonės, norėdamos būti konkurencingos, Europos Sąjungos fondų, valstybės biudžeto ir nuosavomis lėšomis savo veikloje diegia inovatyvias informacines technologijas, ieško užsienio partnerių bendrai veiklai plėtoti bei siekia padidinti pardavimus užsienio rinkose. Pažymėtina, kad iki 2010 m. pabaigos Panevėžio regiono įmonės pasinaudojo Europos Sąjungos fondų suteikta parama, kuri sudaro 1,88 mln. Lt.

Didinant turizmo ir kultūros potencialą bei siekiant pritraukti daugiau turistų ir jų apsilankymą Panevėžio regione padaryti labiau įsimenanti, Kupiškio rajone Byčių kaime esančiame žiemos sporto centre įrengta slidinėjimo trasa, kuri suteiks galimybę atvykstantiems svečiams aktyviai ilsėtis ne tik vasarą, bet ir žiemą, restauruota Bistrampolio dvaro sodyba, esanti Panevėžio rajone, turizmui pritaikytas ir Naudvario dvaro ansamblis. Panevėžio rajone esančiame Krekenavos regioniniame parke buvo įrengti 2 pažintiniai takai, tvarkyta Knygnešystės muziejaus infrastruktūra, restauruotos ir konservuotos 45 muziejinės vertybės, esančios Pasvalio krašto muziejuje. Pasvalio mieste įrengtas smegduobių parkas, kuris reprezentuoja unikalios gamtos reiškinius, vykstančius Panevėžio apskrityje. Be to, sutvarkytos ir turizmui pritaikytos Nemunėlio upės pakrantės Biržų rajone, įrengta automobilių stovėjimo aikštelė prie centrinio paplūdimio Biržų mieste, įrengtos 9 poilsio aikštelės Kupiškio marių pakrantėje, įrengtas parkas Kupiškio miesto Kupos slėnyje, pradėtas statyti kempingas bei teniso kortai Pasvalio mieste, įrengta automobilių stovėjimo aikštelė su privažiavimo keliais Panevėžio rajone prie Juozo Urbšio visuomeninės minties ir kultūros centro.

2007–2010 m. siekdamas pritraukti daugiau turistų ir gerinti informacijos sklaidą apie Panevėžio regioną, kaip turizmo objektą, regiono savivaldybės dalyvavo tarptautinėse turizmo ir verslo parodose Lietuvoje ir užsienio šalyse, išleido informacinius turistams skirtus leidinius. Didinant Panevėžio regiono kultūros ir turizmo potencialą, panaudota 32 mln. Lt. Paminėtina, kad įgyvendinant Panevėžio regiono plėtros plano 3 prioriteto tikslus, kurie dalinai prisideda ir prie plano 2 prioriteto tikslų įgyvendinimo, buvo pastatytas Panevėžio muzikinio teatro priestatas, rekonstruotas Panevėžio lėlių vežimo teatras, atnaujintas Panevėžio miesto Kūno kultūros ir sporto centro lengvosios atletikos maniežas, rekonstruotas Panevėžio miesto daugiafunkcinis "Aukštaitijos" sporto kompleksas, pastatyta universali sporto arena „Cido arena“, sutvarkytos sporto aikštelės prie mokyklų ir daugiabučių gyvenamųjų namų. Įgyvendinat Panevėžio regiono plėtros plano 3 prioriteto tikslus, kuriais kartu siekiama skatinti ir Panevėžio regiono gyventojų aktyvų gyvenimo būdą, buvo panaudota 156 mln. Lt.

Panevėžio regionas, įgyvendindamas Panevėžio regiono 2007–2013 m. plėtros plano 3 prioriteto „Subalansuota aplinka ir kokybiškos paslaugos“ tikslus, siekia, kad Panevėžio regiono inžinerinė ir susisiekimo infrastruktūra būtų pritaikyta gyventojų reikmėms, kartu būtų teikiamos kokybiškos ir prieinamos viešosios paslaugos bei tai būtų pasiekta, išlaikant darnų santykį su aplinka. Šiems tikslams pasiekti plane yra numatytos 443 priemonės 2007–2010 m. laikotarpiui, iš jų buvo įgyvendinama 291. Panevėžio regione 2007–2010 m. laikotarpiu buvo tvarkomi inžineriniai tinklai (gyvenvietėse buvo klojami vandentiekio bei nuotėkų tinklai), gerinama tiekiamo vandens kokybė, rekonstruojami nuotekų valymo įrenginiai, šilumos punktai, renovuojamos šiluminės trasos, rekonstruojamos katilinės, pastatyta Panevėžio termofikacinė elektrinė. Siekiant pagerinti transporto infrastruktūrą ir eismo sąlygas Panevėžio regiono miestų, miestelių, gyvenviečių ir kaimų gyventojams, buvo renovuojamos gatvių dangos, tvarkomi šaligatviai, įrengiamos automobilių stovėjimo aikštelės, dviračių-pėsčiųjų takai, gatvių apšvietimas. Šiuo metu tiesiamas Rokiškio miesto aplinkkelis. Panevėžio regiono aplinkos pritaikymui gyventojų ir lankytojų reikmėms panaudota 305 mln. Lt.

Siekiant gerinti Panevėžio regiono aplinkos ekologinę būklę bei mažinti užterštumą, Biržų rajone nuo kenksmingų medžiagų išvalyta 6,8 ha Agluonos upės, valoma Nevėžio upė, užtamponuoti netinkami naudoti geriamojo vandens gręžiniai Panevėžio apskrityje, išvalytas Panevėžio rajone esantis Geležių tvenkinys. Siekiant sumažinti ekonominius Šiaurės Lietuvos regione karstinio proceso sukeltus nuostolius ir išsaugoti žmonių gyvybę, sveikatą, turta, apsaugoti aplinką nuo neigiamo karstinio proceso poveikio, užtikrinti lygias karstinio regiono ir šalies gyventojų gyvenimo sąlygas, Biržų ir Pasvalio rajonų savivaldybių gyventojams ir juridiniams asmenims 2007–2010 m. buvo iš dalies kompensuota už jų lėšomis atliktus 67 inžinerinius geologinius tyrimus, reikalingus atlikti, norint projektuoti statinius ir juos naudoti Šiaurės Lietuvos karstiniame regione, sumokėtos 6 kompensacijos gyventojams už išsikeldinimą iš pavojingų karstinio regiono grėsmės vietovių, sutvarkyta Biržų rajone esančio Karvės olos paminklo aplinka ir suremontuota kelio Karajimiškis-Kauniai dalis. Taip pat, Biržų mieste iš 4 avarinės būklės namų buvo iškeldinti gyventojai ir 1 toks namas buvo nugriautas. Kupiškio rajone likviduoti 6 bešeimininkiai pastatai.

Igyvendinant regiono plėtros plano prioriteto tikslus, buvo modernizuojama Panevėžio regiono atliekų tvarkymo sistema – statomi atliekų surinkimo konteineriai, įrengtas regioninis sąvartynas. Skatinant žalos aplinkai prevenciją, parengta Panevėžio miesto aplinkos oro taršos mažinimo programa, organizuoti konkursai ekologinės savimonės ugdymui ir palankaus aplinkai būdo formavimui, parengtas Panevėžio rajono gyvenviečių bei jose esančių parkų apželdinimo projektas. Gerinant Panevėžio regiono aplinkos būklę ir mažinant užterštumą panaudota 26 mln. Lt.

Panevėžio regione 2007–2010 m. buvo tvarkoma ir socialines paslaugas teikiančių įstaigų (Rokiškio rajone – Skemų pensionato, Obelių vaikų globos namų, Biržų rajone – socialinio paslaugų centro, dienos centrų, Legailių globos namų, Panevėžio mieste – Algimanto Bandzos kūdikių ir vaikų globos namų, Panevėžio rajone – Jotainių pensionato, Kupiškio pensionato) infrastruktūra bei plečiamos teikiamos paslaugos ir steigiamos naujos socialinių paslaugų įstaigos (Kupiškio rajono savivaldybėje buvo įsteigtas krizių centras, socialinių paslaugų centrai, Panevėžio rajone Ramygaloje įrengtas dienos užimtumo centras, Pasvalio rajono savivaldybėje įkurtas dienos užimtumo centras, Kupiškio mieste įrengtas jaunimo centras). Buvo dirbama ir su grįžusiais iš įkalinimo įstaigų asmenimis, probleminėmis (asocialiomis) šeimomis. Siekiant mažinti neįgalių asmenų atskirtį, virš 70 Panevėžio regiono būstų buvo pritaikyti žmonėms su negalia. Rūpindamasi mažas pajamas gaunančiomis šeimomis bei asmenimis, Biržų rajono savivaldybė investavo ir į socialinio būsto fondo kūrimą ir pastatė 20 butų namą bei įsigijo 1 butą, kuriuose gyvena socialiai remtini asmenys. Plečiant socialines paslaugas ir modernizuojant socialinių paslaugų įstaigų tinklą Panevėžio regione panaudota 23 mln. Lt.

Igyvendinant užsibrėžtus regiono tikslus, buvo modernizuojama Panevėžio, Biržų, Kupiškio, Pasvalio, Joniškėlio, Rokiškio ligoninių ir poliklinikų bei Rokiškio psichiatrijos ligoninės, Panevėžio fizinės medicinos ir reabilitacijos centro bei Kupiškio rajono 14 sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūra, įsigyjama nauja įranga, plečiamos teikiamos paslaugos, įsteigta slaugos namuose tarnyba ir visuomenės sveikatos biuras Biržų mieste. Daugelyje Panevėžio regiono sveikatos priežiūros įstaigų jau yra įdiegtas elektroninis pacientų registravimas. Plečiant sveikatos priežiūros paslaugas ir modernizuojant sveikatos priežiūros įstaigų tinklą panaudota 66 mln. Lt.

Panevėžio regiono 2007–2013 m. plėtros plano 4 prioriteto „Regiono žemės ūkio ir kaimo plėtra“ tikslai yra orientuoti į tai, kad Panevėžio regiono kaimiškose vietovėse būtų vystomas moderniomis technologijomis paremtas produktyvus žemės ūkis, alternatyvi, stabilias pajamas kaimo gyventojams užtikrinanti, veikla. Šiems tikslams pasiekti plane yra numatytos 89 priemonės 2007–2010 m. laikotarpiui, iš jų įgyvendinamos 65.

Siekiant užsibrėžtų prioriteto tikslų, buvo numatyti tokie uždaviniai – didinti žemės bei miškų ūkio konkurencingumą, sukurti galimybes ekonominės veiklos kaime įvairinimui ir gyvenimo kokybės kaime gerinimui, tuo pačiu puoselėjant esamas gamtines, žmogiškąsias ir kitas vertybes, mažinant skirtumus tarp miesto ir kaimo bei tarp atskirų rajonų.

Per 2007–2010 m. laikotarpį įgyvendinti projektai, skirti žemės ūkio specialistų ir jaunųjų ūkininkų mokymams, ūkių modernizavimui, sausinimo sistemų ir hidrotechninių statinių sistemų rekonstrukcijai, ekologinių ūkių, ūkininkų, gerinančių aplinkos kokybę, rėmimui bei skatinimui, kaimo viešųjų erdvių ir pastatų atnaujinimui, paveldo objektų išsaugojimui bei verslo plėtros kaimo vietovėse skatinimui.

Stiprinant kaimo bendruomenes, buvo dalinai finansuojama bendruomenių veikla, vykdomi mokymai, jų poreikiams buvo pritaikyti pastatai.

2007–2010 m. įgyvendinant Panevėžio regiono 2007–2013 m. plėtros planą, buvo siekiama užtikrinti aukštą gyvenimo kokybę Panevėžio apskrities gyventojams, teikiant kokybiškesnes paslaugas, plečiant jų spektrą, sutvarkant infrastruktūrą, mokant regiono gyventojus ir savivaldybių, sveikatos, mokymo, socialinių įstaigų, įmonių darbuotojus bei regiono ūkininkus.